

Задача С 4.2 Да се определят опорните реакции за показаната на фиг. 1 греда, чиито размери и натоварване са както следва: $P = 10$ [kN]; $M = 4$ [kN.m]; $q = 5$ [kN/m]; $\alpha = 30^\circ$.

Решение:

Силата в общо положение P се разлага на две компоненти по направление на двете координатните оси x и z :

$$P_x = P \cos \alpha = 10 \cdot 0,866 = 8,66 \text{ [kN];}$$

$$P_z = P \sin \alpha = 10 \cdot 0,5 = 5 \text{ [kN].}$$

Равномерно разпределеният товар се заменя със съответната равнодействаща

$$R = q \cdot l = 5 \cdot 4 = 20 \text{ [kN].}$$

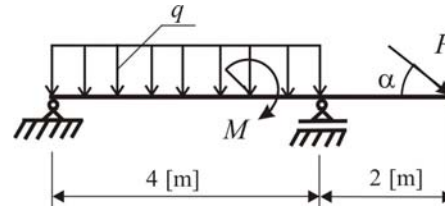
След освобождение на гредата от външните връзки и заместването им със съответните опорни реакции се получава **изчислителната схема на гредата**, представена на фиг. 2.

Възникналите опорни реакции са: A_x и A_z (в неподвижната цилиндрична опора – т.А) и B_z (в подвижната цилиндрична опора – т.В). Върху схемата са нанесени избраните предполагаеми посоки на опорните реакции.

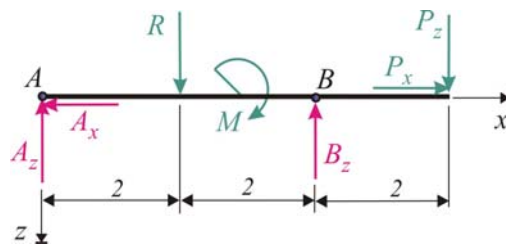
Задачата е статически определима.

Избира се *подходящата група условия за равновесие от едно силово и две моментови уравнения*, тъй като заданието е *проста греда на две опори*.

Силовото (проеекционно) уравнение се разписва за проекциите на силите, действащи по направление на **ос x** , тъй като по тази ос действа само една от трите неизвестни опорни реакции - A_x :

фиг. 1

фиг. 2

$$1) \sum P_{ix} = 0; \quad -A_x + P_x = 0 \quad \therefore \quad A_x = P_x = 8,66 \text{ [kN]}.$$

Моментовите уравнения се съставят съответно:

- за точка A (пресечна точка на реакциите A_x и A_z)

$$2) \sum M_{Ai} = 0; \quad -R \cdot 2 - M + B_z \cdot 4 - P_z \cdot 6 = 0 \quad \therefore$$

$$B_z = \frac{20 \cdot 2 + 4 + 5 \cdot 6}{4} = \frac{74}{4} = 18,5 \text{ [kN]};$$

- за точка B , където се пресичат определените вече реакции A_x и B_z

$$3) \sum M_{Bi} = 0; \quad -A_z \cdot 4 + R \cdot 2 - M - P_z \cdot 2 = 0 \quad \therefore$$

$$A_z = \frac{20 \cdot 2 - 4 - 5 \cdot 2}{4} = \frac{26}{4} = 6,5 \text{ [kN]}.$$

Като задължителен етап от решаването на задачата се прави **проверка** на получените резултати. За целта е подходящо да се реши **проекционно уравнение** по направление на **ос z** :

$$4) \sum P_{iz} = 0; \quad -A_z + R - B_z + P_z = 0$$

$$-6,5 + 20 - 18,5 + 5 = 0;$$

$$25 - 25 = 0;$$

$$0 = 0.$$